

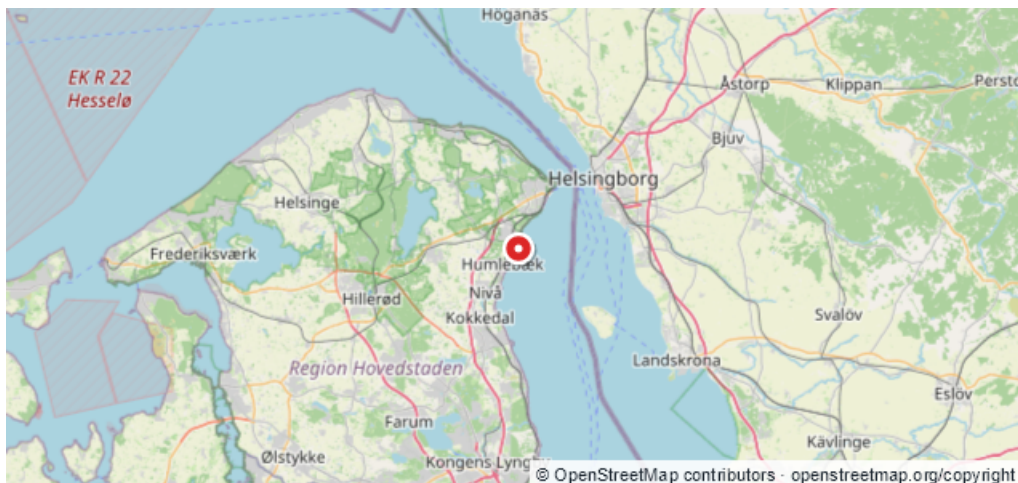
Sjælland

ID: 1999 · Sikker position

www.vragguiden.dk/vrag/1999

Position & Dybde

WGS84

55:58,587N 12:33,491E

ED50

55:58,620N 12:33,558E

Dybde (top)

4 m

Dybde (bund)

7 m

Stævnretning

Ukendt

Afstand til kyst

0,6 km

Beskrivelse

****Kilde: ulriknielsen (Vragguiden bruger)** WGS84 55:58,587N 12:33,491E Rettet TWM **Kilde:\$.Dana**** Linjeskibet Sjælland sank 2.4.1801. Der er nu bunden og en del spanter til- bage i meget kratigt egetræ. Ballasten ligger på bunden som man kan kigge ind under. Meget sjovt begynder vrag, da der ikke er så dybt. LANDKENDINGER: 1: Ca 800 m nord for Humlebæk havn og 200 m fra stranden. 2: Flagstang overet med venstre vindussprosse på venstre vindue i stueetage i gult hus med hvid veranda, huset ligger næsten ved stranden med gavlen ud mod vandet. Nord for huset (til højre) ligger et rødt hus i svensk stil og syd for (til venster) ligger 2 mindre gule huse. I haven til venster for flagstangen er et gult legehuse. 3: Havnefyret overet med kvist på rødt hus bagved Humlebæk Havn 4: Er ofte markeret med en bøjle. Der findes flere beretninger om SLAGET PÅ RHEDEN i 1801, og her kommer 2 forskellige (du kan også læse mere om slaget i rekorden om INDFØDSRETTE): Slaget på reden. Det lykkedes ikke Danmark at holde sig uden for Napoleonskrigenes store europæiske oprør. Den 30 marts 1801 sejlede en engelsk flåde under kommando af admiral Parker og med serjherren fra slaget ved Abukir, lord Nelson, som næstkommanderende ind mod København. Da den fjorten dage senere fortsatte videre ind i Østersøen, havde englænderne nået hvad de ønskede, nemlig at splitte neutralitetsforbundet mellem Danmark, Sverige og Rusland. Prisen herfor var betalt skærtorsdag den 2. april. Da førte Nelson hovedstyrken af den engelske flåde til kamp mod de danske skibe, der lå fast forankret på Københavns red, fra Prøvestenen i syd til Trekroner i nord, for under kommandør Olfert Fishers ledelse af forsvare byen. Det blev en voldsom ildkamp med svære tab og skader på begge sider. Nelson havde lovet Parker at gøre aktionen færdig på en time, men måtte efter fire timers forløb ty til krigslist for at få standset kampen. Han sendte bud til kronprins Fredrik, at han ville blive nødt til at sætte ild på de erobrede danske blokskibe uden hensyn til de ombordværende fanger, dersom skydningen ikke blev indstillet fra den danske side. Kronprinsen gav da straks ordre til våbenhvile, og kampen blev ikke genoptaget. Af de skibe, englænderne erobrede, var kun et enkelt værd at føre bort, de øvrige var bogstaveligt talt skudt sønder og

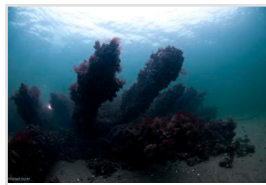
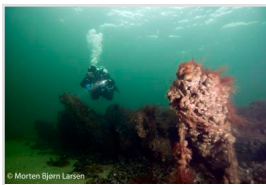
sammen. Således havde lineskibet Sjælland fået 27 grundskud, de fleste kanoner var ubrugelige, bagbordsiden og boven næsten skudt ind. underræene skudt ned og masterne faldefærdige; englænderne stak det i brand og lod det drive brændende nordover, indtil det sank ud for Humlebæk. HER STARTER beretning nr 2 skrevet af Flemming Moberg, Søllerød: AF ET DANSK LINIESKIBS HISTORIE. Skibets navn var faktisk "SJÆLLAND" og det må derfor være på sin plads at fortælle lidt om hvad det egentligt var for et skib og hvordan den endte på bunden ud for Humlebæk. SJÆLLAND var et lineskib, en betegnelse for de største af den tids orlogs- skibe, det havde en længde på 53,32 m. og en bredde på 14,14 m herudover havde det en dybe fuldt udrustet på 6,30 m. Skibet blev søsat den 4 august 1787 på Holmen, og det var konstrueret af en af den danske flådes mest aktive bygmestre, Henrik Gerner. Armeringen bestod af 74 stk 24 pundige kanoner fordelt på 2 dæk. Besætningen under slaget på reden var 533 mand. Ikke et ikke helt lille skib. Altså, der er her tale om et ikke helt lille skib. Nu må I ikke tro at I vil få et fuldt færdigt skib at se, deroppe ved Humlebæk. SJÆLLAND var i brand da den grundstødte, og hvad der ikke er blevet bjerget med det samme, har bølgerne, isgang og de lokale fiskere gjort det bedste for at ordne. (Det siges at alle gamle huse på egnen indeholder tømmer fra SJÆLLAND) Men der er dog stadigvæk så meget tilbage at man kan danne sig et indtryk af skibets uhyre dimensioner. Næ, men hvordan endte den der ? Omkring 1800 var vi allieret med Napoleon, men vi ville dog gerne holde os neutrale, men da modsætningsforholdet imellem England og Frankrig efterhånden udviklede sig til en kamp på liv og død, blev Danmark- Norge uundgåeligt trukket ind i opgøret. Det startede i det små, med episoder rundt omkring, bl. a. kan nævnes fregatten FREYA's kamp med 4 engelske fregatter, juli 1800 i den engelske kanal, medens den eskorterede danske handelsskibe. Da Danmark- Norge nu tilsluttede sig "Det væbnede neutralitetsforbund" betød dette faktisk en krigstilstand med England. Man havde dog forhastet sig, idet den danske flåde i foråret 1801, endnu ikke var klargjort, men lå aftaklet i flådens leje på Holmen. Så snart vejret tillod det, stak en engelsk flådestyrke, under kommando af admiral Sir Hyde Parker i søen, for officielt at gå til Østersøen, man ville prøve på at tage danskerne på sengen og få ødelagt vores flåde da denne rent faktisk var en alvorlig magtfaktor i Europa på det tidspunkt. Med sig havde Parker, som chef for en af sine undereskadre, en admiral som havde gjort sig bemærket i flere søslag, nemlig Horatio Nelson, og det var hans eskadre som fik ordre om at gå ind og engagere de danske skibe. De engelske skibe gik til ankers i farvandet imellem Hven og Vedbæk og man gjorde fra begge sider forberedelse til det forestående slag. Fra dansk side havde man, da det erfarede at englænderne var på vej, og det var umuligt at udruste flåden i tide, fået udlagt en forsvarslinie bestående af aftaklede og udrangerede lineskibe, fregatter, forskellige mindre fartøjer og pramme udrustet med kanoner. Disse fartøjer blev nu lagt i en linie, forankret for 4 ankre, i en bue fra det nyanlagte Trekroner fort i nord til det lille fort Prøvestenen i syd ud for nordamagers kyst. Denne blokskibslinie skulle nu beskytte indsejlingen til København. Linien bestod af 18 skibe. 7 lineskibe og 11 mindre fartøjer, heraf var vores skib SJÆLLAND, var det ene af lineskibene. For lige at nævne skibene, som var lagt ud, så så linien nævnt fra syd imod nord således ud: Blokskibet PRØVESTENEN Blokskibet WAGRIEN Kavalleripram RANSBORG Kavalleripram NYBORG Blokskibet JYLLAND Stykpram SVÆRDFISKEN Blokskibet KRONBORG Stykpram HAYEN Korvetten ELVEN Blokskibet DANNEBROGE Kavalleripram AGGERSHUS FLÅDEBATTERI NR 1 Lineskibet SJÆLLAND Blokskibet CHARLOTTE AMALIA Stykpram SØHESTEN Lineskibet HOLSTEEN Blokskibet INDFØDSRETTE Defensionsskibet HJÆLPEREN Som det kan ses ligger vores skib SJÆLLAND som nr 5 set nordfra. Som ovenstående liste skal tydes, så er der af de 18 fartøjer, kun 3 som er helt udrustet, nemlig lineskibene HOLSTEEN OG SJÆLLAND samt korvetten ELVEN. Kommandoen over forsvarslinien blev overdraget til Kommandør Olfert Fischer, som hejste sin stander på blokskibet DANNEBROGE som lå ca. midt i linien. Datoen er den 2 april 1801, det er påskedag, klokken er 10.30 om for- middagen, københavnernes er lige gået til kirke, da kampen begynder. Nelsons skibe er gået ned gennem Kongedybet, vender og går med vinden, der var sydøst, op gennem Hollænderdybet, langs den danske linie som ligger næsten nord-syd og en fantastisk kamp indledes. SJÆLLANDs plads var imellem FLÅDEBATTERI NR 1 (Under kommando af den 17 årige månedsløjtnant PETER WILLEMOES) og blokskibet CHARLOTTE AMALIA. Under den hårde kamp som nu fulgte frem til kl ca 1500, blev SJÆLLAND hårdt molstreret og blev forladt af officerene med chefen Orlogskap- tajn HARBOE i spidsen. Mandskabet blev efterladt til sig selv ombord. For denne forsmædelige flugt blev officerene senere stillet for en krigsret og dømt til døden, ved arkebusering. (Skydning bagfra, meget vanærende for en officer) De blev dog senere benådet og landsforvist. SJÆLLAND blev efter, at den på et noget senere tidspunkt måtte stryge flaget, taget som prise af englænderne, som ville have den med hjem til England. Man bugserede den derfor op igennem Øresund, men ud for Humlebæk fandt man ud af at den var i for

dårlig forfatning og lod den derfor brændende drive ind mod land, hvor den endte på det sted den ligger nu. For nu lige at afslutte slaget; Nelson fik ved en list den danske Kronprins Frederik, til at give ordre om at ophøre skydningen, for havde slaget været bare 1 time mere havde englænderne været nødt til at trække sig ud af slaget. Nelsons skibe var på dette tidspunkt meget ødelagte af den danske skydning, flere var på dette tidspunkt endog i brand. Hvem vandt? Det er et spørgsmål som ofte er blevet diskuteret. Englænderne fik ødelagt mange skibe, vel og mærke ny-udrustede brugbare skibe der lige var kommet fra værftog ikke som danskerne, som i det store hele, kun fik ældre udrangerede skibe ødelagt. Men englænderne tog dog senere hævn, ved i september 1807 at hente hele den danske flåde. Slaget kostede os 2215 døde og sårede imod de engelske tab på 2237 døde og sårede. Alt i alt, må man vel nok sige at englænderne opnåede hvad de kom efter, nemlig at tvinge os til udmeldelse af det væbnede neutralitetsforbund. Men det må nok siges, at vi med vore små midler, gav Nelson en kamp, som han senere udtalte, at det havde været den hårdeste han nogen sinde havde været ude for. For det danske Søværn vil den 2 April 1801 - Slaget på Rheden - altid stå som en af dets stolteste mindedage. (c) Rettet den 19/07-1998. ANDERS CLAUSEN

Sidst rettet af: twm

Dato: 16-02-2026

Billeder (8)

[+4 flere](#)

Kommentarer (2)

ulriknielsen 12-07-2020

Eksakt WGS84 position: 55° 58.587'N 12° 33.491'E

Rasmus G 19-10-2006

RETTELSE. En bitter erfaring i form af en alt for lang svømmetur med GPS kan bekræfte at vraket ligger 700m fra kysten og ikke 2-300m som skrevet i teksten.